

לקוטי תורה • פרשת תזריע • מאמר 2

עולם לאכסדרה הוא דומה ורוח צפונית אינה מסובבת...

”העולם דומה לאכסדרה”

מוקדש לכבוד

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ”ל

אבי הרבי, רבי לוי יצחק

LikuteiTorah.com

הפרשה החסידית

[/likuteitorah.com/he/likutei-torah/tazria/2](https://likuteitorah.com/he/likutei-torah/tazria/2)

1 עולם לאכסדרה הוא דומה ורוח צפונית אינה מסובכת במחיצה (בב"ב [בבבא בתרא] דף כ"ה סע"א [סוף עמוד א]).

הנה בדרום הוא תוקף החום

"העולם דומה לאכסדרה, וצדה הצפוני אינו מוקף במחיצה" (Bava Basra, folio 25, end of side a). בדרום שורר חום עז,

ולכן הכושים שחורים וגם אינו מיושב. אבל בצפון הם אנשים לבנים ובו עיקר הישוב של ע' [שבעים] אומות.

ולכן הכושים שחורים, וגם [הדרום] אינו מיושב. אבל בצפון האנשים לבנים, ושם נמצא עיקר יישובן של שבעים האומות.

והנה דרום הוא חסד וצפון גבורה מצפון תפתח כו' כי מזרח נק' פנים קדמה ומערב אחר ודרום ימין וצפון שמאל.

והנה הדרום הוא חסד והצפון גבורה: "מצפון תפתח וגו'". שכן המזרח נקרא פנים — קדמה; המערב הוא אחר, הדרום הוא ימין והצפון הוא שמאל.

2 ונודע שחז"ג [שחסד וגבורה] מתכללים זמ"ז [זה מזה] ויש גבורה בחסד וחסד בגבורה ולכן הדרום שהוא חסד

יש בו גבורה

והנה ידוע שחסד וגבורה כלולים זה בזה, ויש גבורה בתוך החסד וחסד בתוך הגבורה. לכן בדרום, שהוא חסד, יש גם גבורה.

היינו תוקף החום [שהוא קשה לאדם ע' [עייין] בגמ' [בגמרא] פ"ח דשבת דקכ"ט א' וע' בתוס' [בתוספות] פ"ג [פרק ג'] דכתובות דף ל' ד"ה הכל בשם המדרש רבה גבי תשתזיב משרבא]

כלומר, עוצמת החום [שהוא קשה לאדם; ראו בגמרא, פרק י"ח בשבת, דף קכ"ט ע"א; וראו בתוספות, פרק ג' בכתובות, דף ל', ד"ה "הכל", בשם מדרש רבה, בעניין "תשתזיב משרבא"].

והוא בא מסיבת הצמצום של הרקיע המסבב העולם שמעכב ומונע מלהיות אור השמש מתפשט בכל העולם אלא שיאיר בתוקף אל מקום שזורח וכל צמצום הוא מחמת הגבורות המגבילים

והדבר נובע מן הצמצום של הרקיע המקיף את העולם, המעכב ומונע מאור השמש להתפשט בעולם כולו, ובמקום זאת גורם לו להאיר בעוצמה במקום שבו הוא זורח; וכל צמצום נובע מן הגבורות, המגבילות.

וגם הכלים הם מבחיני גבורות וזהו בדרום דוקא לפי שעצמו חסד ע"כ נתכללה בו הגבורה המצמצמת כו'.

גם הכלים הם מבחינת גבורות. ודבר זה הוא דווקא בדרום, מפני שמצד עצמו הוא חסד, ולכן נכללת בו הגבורה המצמצמת וכו'.

אבל בצפון שעצמו גבורה ע"כ נתכלל בו החסד ולכן הוא קר כי הקרירות הוא חסד אלא שאעפ"כ [שאף על פי כן] עצמו גבורה היינו תוקף הקרירות המגליל ומקריש.

אבל בצפון, שמצד עצמו הוא גבורה, נכלל החסד, ולכן הוא קר, שהרי הקור הוא חסד. ואף על פי כן, מצד עצמו הוא גבורה, כלומר, עוצמת הקור המקפאה ומקרישה.

3 ולכן יש מים בצפון שהמים נמשכים מן החכמה מקור החסדים ונקי ים החכמה כח ומקור הלחות במוח ומקור החמימות בלב רשפי אש אני בינה לי גבורה כו',

ולכן יש מים בצפון, שכן המים נמשכים מחכמה, מקור החסדים, והיא נקראת "ים החכמה". כוח הלחות ומקורה הם במוח, ואילו מקור החום הוא בלב: "רשפי אש"; "אני בינה, לי גבורה" וכו',

משא"כ בדרום יבישות ומ"מ יש בו נהרות והג"ע [והגן עדן] הוא בקו השווה כי עצמו חסדים כו', וגם זה גופא מה שהקרירות בחסד והחמימות בגבורה הוא ע"י חילוף.

ואילו בדרום יש יובש. ואף על פי כן יש בו נהרות, וגן עדן נמצא בקו המשווה, משום שבמהותו [הדרום] הוא חסדים וכו'. וגם עצם העובדה שהקור הוא בחסד והחום בגבורה נובעת מחילוף.

כללא דמילתא שזהו עיקר התיקון שתיקן המאציל ית' בעולמו להיות עירוב חסד בגבורה וגבורה בחסד כללו של דבר, זהו עיקר התיקון שתיקן המאציל יתברך בעולמו: שתהיה התכללות חסד בגבורה וגבורה בחסד,

כדי שיתקיים העולם וזולת זה לא היה קיום לעולם כלל כי אם הצפון שהוא גבורה בעצם לא היה בו חסד כלל לא הי' [היה] מתקיים

כדי שהעולם יתקיים. בלעדי זאת לא היה העולם יכול להתקיים כלל; שהרי אילו בצפון, שהוא גבורה במהותו, לא היה חסד כלל, הוא לא היה מתקיים.

ולכן הוטבע בו חסד וכמו אשה מזרעת תחלה יולדת זכר ואיש מזריע תחלה כו' כמ"ש במ"א.

ולכן הוטבע בו חסד. והרי זה כמאמר: "אשה מזרעת תחלה יולדת זכר, ואיש מזריע תחלה" וכו', כמו שנתבאר במקום אחר.

4 ולכן ג"כ רוח צפונית אינה מסובכת במחיצה כי המחיצה של הרקיע המצמצם הוא מגבורות דוקא ובצפון להיות שבו מתפשטים החסדים דחכמה לכן הוא פתוח וד"ל [ודי למבין].

ולכן גם הצד הצפוני אינו מוקף במחיצה: מחיצת הרקיע המצמצם עשויה דווקא מגבורות, ואילו בצפון, שבו מתפשטים החסדים של חכמה, הוא פתוח. והדברים מובנים למי שמבין.

וע"כ הוא קר להיות כי השמש מתפשטת אנה ואנה ולא כבדרום (ועיין בזהר פ' וארא דכ"ד ע"א ובזהר הרקיע ובאשל אברהם ובמק"מ [ובמקדש מלך] שם וע' באגה"ק [באגרת הקודש] בד"ה מה רב טובך אשר צפנת כו'.

ולכן קר שם, מפני שהשמש מתפשטת לכאן ולכאן, ולא כפי שהיא בדרום. (ועיינו בזהר, פרשת וארא, דף כ"ד ע"א, ובזהר הרקיע, באשל אברהם ובמקדש מלך שם; וכן עיינו באגרת הקודש, בדרוש המתחיל "מה רב טובך אשר צפנת" וכו'.

וע' עוד בזהר פ' במדבר דק"יח ב' ודק"כ ע"א. ובפ' וישב דקפ"ו ב' ע"פ העירותי מצפון כו' ובפ' תרומה דקנ"ד ב' בענין שלחן בצפון ודקל"ה א' כד"א [כמה דאת אמר] מצפון זהב כו' וע"ש.

ועיינו עוד בזהר, פרשת במדבר, דף ק"יח ע"ב ודף ק"כ ע"א; ובפרשת וישב, דף קפ"ו ע"ב, על הפסוק "העירותי מצפון" וכו'; ובפרשת תרומה, דף קנ"ד ע"ב, בענין השולחן שבצפון, ודף קל"ה ע"א, על הפסוק "מצפון זהב" וכו'. ועיינו שם.

ועמ"ש במ"א בענין שם מ"ב וע"ב שבפ' שמע והיה אם שמוע שהוא ג"כ מענין מ"ש בזהר דאחליפו דוכתייהו כו'. ועיין עוד מענין רוח צפונית אינה מסובכת בזהר פ' קרח דקע"ח ב' והוא ענין אחר ממשי"כ [ממה שכתוב].

ועיינו כמה שנכתב במקום אחר בענין שם מ"ב ושם ע"כ שבפרשיות "שמע" ו"היה אם שמוע", שגם הוא קשור למה שנאמר בזהר, ש"החליפו את מקומם" וכו'. ועיינו עוד בענין "הצד הצפוני אינו מוקף" בזהר, פרשת קרח, דף קע"ח ע"ב; זהו ענין אחר ממה שנכתב כאן.

וע' בלק"ת [בלקוטי תורה (להאריז"ל)] ביחזקאל ד"ה ענין יחזקאל ועמ"ש בפ' וישב בד"ה בכ"ה בכסליו בפ"י צפונה לפני הוי' וע' בפ"י הרמ"ז [הרב משה זכות] בזהר ר"פ צו):

ועיינו בלקוטי תורה של האריז"ל על יחזקאל, בדרוש המתחיל "ענין יחזקאל"; וכן כמה שנכתב בפרשת וישב, בדרוש המתחיל "בכ"ה בכסליו", על פירוש המילים "צפונה לפני ה'"; ועיינו בפירוש הרמ"ז לזהר, בתחילת פרשת צו).

על המהדורה

המהדורה הזאת כוללת לשון המאמר והתרגום לעברית של ימינו.

The Hebrew text of Likkutei Torah: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

התרגום שלנו לעברית של ימינו, מתוך התרגום האנגלי שלנו מלשון הקודש, בלי הערות קה"ת: CC BY 4.0.

המהדורה כולה: CC BY-NC 4.0. מותר להעתיק, להדפיס ולהפיץ בחינם, בציון Kehot Publication Society ו־likuteitorah.com; אסור למכור.
/https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0

התרגום לעברית נעשה מהמהדורה האנגלית של likuteitorah.com בעזרת בינה מלאכותית (openai/gpt-6-luna-pro:batch), כשלשון המאמר לצדו לבדיקה. עדיין לא עבר עריכה אנושית. כל דבר חשוב יש לבדוק מול לשון המאמר.

הרבי ביקש ללמוד את מאמרי פרשת השבוע, «הפרשה החסידית», באותו שבוע, מחולקים לשבעת ימיו (Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725). למה ללמוד, וברכות הרבי: /likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha (Toras Menachem vol. 42, pp. 306-309).

מיזם חינוכי ולא מסחרי. אין כאן מכירה. אין שיוך לקה"ת, ל־Sefaria או לספריית ליובאוויטש. © likuteitorah.com

מתוך /likuteitorah.com/he/likutei-torah/tazria/2

מוקדש לכבוד

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

אבי הרבי, רבי לוי יצחק